

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia lipca 2011 r.

**Zarząd Fundacji
Zachodniopomorskie
Hospicjum dla Dzieci
w Szczecinie**

LSZ-4101-05-06/2011
P/11/166

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Fundacji Zachodniopomorskie Hospicjum dla Dzieci w Szczecinie (zwanej dalej Fundacją) kontrolę prawidłowości wykorzystania i rozliczania dotacji ze środków publicznych na realizację zadań zleconych w latach 2009-2011 (do 30.04.).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 7 czerwca 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK przekazuje Zarządowi Fundacji niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Fundacji w kontrolowanym zakresie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W okresie objętym kontrolą Fundacja, posiadająca status organizacji pożytku publicznego, spełniała ustawowe wymogi uprawniające do ubiegania się o realizację zadań publicznych. Zadania, na które Fundacja otrzymała środki od jednostek samorządu terytorialnego (dalej jst), mieściły się w jej statutowej działalności². Fundacja dysponowała odpowiednimi zasobami kadrowymi i rzeczowymi, by zapewnić prawidłową realizację dotowanych zadań.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² określonej w Statucie Fundacji, zatwierdzonym przez 6 członków Rady Fundacji dnia 19.05.2009 r. i w KRS.

W kontrolowanym okresie Fundacja nie prowadziła działalności gospodarczej. Zakres zadań określonych dla odpłatnej i nieodpłatnej działalności statutowej Fundacji odpowiadał sferze zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 pkt 1, 3, 6, 7 i 27 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³ (dalej udpp).

2. W latach 2009-2011 (do 30.04.) Fundacja zawarła 11 umów w sprawie wsparcia realizacji zadań publicznych na łączną kwotę 236.900 zł, z tego w 2009 r. na łączną kwotę 102.900 zł z 5 jst, tj. Samorządem Województwa Zachodniopomorskiego (Samorządem Województwa) i Gminami: Szczecin, Police, Choszczno, Gryfino, w 2010 r. na łączną kwotę 102.000 zł z 4 jst: Samorządem Województwa i Gminami: Szczecin, Police, Gryfino oraz w 2011 r. (do 30.04.) na łączną kwotę 32.000 zł - z Gminami: Szczecin i Police. Oferty Fundacji złożone ww. jst na realizację zadań publicznych spełniały wymogi określone w art. 14 udpp. Dotowane zadania realizowane były w terminach wynikających z umów.

3. NIK stwierdziła nierzetelne rozliczanie dotacji przekazanych na realizację zadań publicznych, polegające na przedłożeniu jst dowodów księgowych niezwiązanych bezpośrednio z zakresem rzeczowym zleconego zadania. Badanie dowodów źródłowych dokumentujących poniesione wydatki w ramach realizacji 6 (z 11) umów na łączną kwotę 46.900 zł wykazało, że w 13 przypadkach przedłożone Gminom: Choszczno, Gryfino i Police do rozliczenia dokumenty źródłowe nie dotyczyły dzieci objętych przyznaną dotacją, choć otrzymały one wymaganą umowami liczbę wizyt domowych, tj. 6 przypadków (na łączną kwotę 3.990 zł) dotyczyło Gmin: Choszczno i Police w 2009 r. i 7 przypadków (na łączną kwotę 7.200 zł) – Gmin: Gryfino i Police w 2010 r. Ponadto Fundacja nie zapewniła w pełnym zakresie należytego rozliczenia środków własnych zaangażowanych w realizację 6 umów poddanych badaniu kontrolnemu.

NIK negatywnie ocenia wykorzystanie niezgodnie z przeznaczeniem części środków, na łączną kwotę 5.628,85 zł (tj. 37,3% z 15.100 zł) z dotacji przekazanych w latach 2009-2010 przez Gminę Gryfino. Realizując zlecone zadania w 2009 r. Fundacja wykorzystła kwotę 2.365,10 zł niezgodnie z umową nr 0716-10/09 z 15.06.2009 r., a w 2010 r. - 3.263,75 zł niezgodnie z umową nr BWZ.kzh.0716-3/10 z 21.05.2010 r. Kontrola wykazała, że w 2009 r. Fundacja zapewniła 2 dzieci (na podstawie umowy z 15.06.2009 r.) 127 wizyt pielęgniarских (66,1%) na 192 wizyty do zrealizowania w ramach przyznanej na ten cel dotacji w kwocie 6.100 zł oraz 12 wizyt psychologa na 24 wizyty do zrealizowania w ramach dotacji na ten cel w kwocie 600 zł. W 2010 r. 1 dziecko (na podstawie umowy z 21.05.2010 r.) otrzymało opiekę

³ Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536.

w formie 22 wizyt lekarskich (68,8%) na 32 do zrealizowania w ramach przyznanej dotacji w kwocie 2.560 zł i 74 wizyt pielęgniarских (57,8%) na 128 do zrealizowania w ramach dotacji na ten cel w kwocie 5.840 zł.

Stosownie do przepisów art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, dotacje udzielone z budżetu jednostki samorządu terytorialnego wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem podlegają zwrotowi do budżetu wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia ww. okoliczności.

4. Fundacja złożyła sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadań publicznych (w badanym okresie) w terminach wynikających z zawartych z jst umów, zgodnie ze wzorem określonym odpowiednio w rozporządzeniach Ministra Pracy i Polityki Społecznej: z dnia 27 grudnia 2005 r.⁵ i z dnia 15 grudnia 2010 r.⁶

NIK stwierdziła, że dane zawarte w sprawozdaniach z realizacji zadań i rozliczeniach wykorzystania przyznanych dotacji nie wynikały z ewidencji finansowo-księgowej Fundacji. W księgach rachunkowych Fundacji, w okresie objętym kontrolą, nie wyodrębniono wydatków sfinansowanych z otrzymanych dotacji w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych, czym naruszono postanowienia każdej z umów dotacji oraz art. 16 ust. 5 udpp. Przepisy te stanowią, że organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 tej ustawy są zobowiązane do wyodrębnienia w ewidencji księgowej środków otrzymanych na realizację umowy. Tym samym niemożliwa była weryfikacja sprawozdań przedłożonych jst na podstawie ewidencji finansowo-księgowej Fundacji.

5. NIK negatywnie ocenia niedostosowanie Polityki rachunkowości przyjętej uchwałą Zarządu Fundacji (nr 02/2009 z 02.02.2009 r.) do wymogu ewidencjonowania przychodów pochodzących z dotacji celowych i wydatków z nich finansowanych. Ponadto wbrew art. 10 ust. 1 pkt 2, 3, 4 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷ Zarząd Fundacji nie określił w Polityce rachunkowości metod wyceny aktywów i pasywów, przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń, zasad prowadzenia kont ksiąg pomocniczych oraz ich powiązania z kontami księgi głównej; nie ustalił wykazu zbiorów danych tworzących księgi rachunkowe

⁴ Dz.U. Nr 157, poz. 1240 ze zm. obowiązującej od 1 stycznia 2010 r. Do rozliczenia dotacji za 2009 r. mają zastosowanie przepisy art. 190 w związku z art. 145 ust. 1 i ust. 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.).

⁵ w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. Nr 264, poz. 2207), uchylone z dniem 18.01.2011 r.

⁶ w sprawie wzoru oferty i ramowego wzoru umowy dotyczących realizacji zadania publicznego oraz wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz.U. z 2011 r. Nr 6, poz. 25).

⁷ Dz.U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.

z określeniem ich struktury, wzajemnych powiązań, stosowanego systemu informatycznego, a także stosowanej techniki dokumentowania zapisów księgowych, w tym dokonywania opisu dowodów księgowych poprzez stwierdzenie sprawdzenia (pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym) oraz zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), ze wskazaniem osób odpowiedzialnych za poszczególne czynności. W związku z uzyskaniem dotacji na realizację zadania publicznego Fundacja była zobowiązana do prowadzenia rachunkowości zgodnie z ustawą o rachunkowości - stosownie do art. 2 ust. 1 pkt 7 tej ustawy. Przepisy te stanowią, że ustawę o rachunkowości stosuje się do jednostek mających siedzibę lub miejsce sprawowania zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, jeżeli otrzymują one na realizację zadań zleconych dotacje lub subwencje z budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego lub funduszy celowych - od początku roku obrotowego, w którym dotacje lub subwencje zostały im przyznane.

6. Fundacja, zgodnie z art. 12 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach⁸, złożyła właściwemu ministrowi sprawozdania ze swojej działalności za 2009 r. i 2010 r. oraz zamieściła je na stronie internetowej Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. *Zwrot kwot dotacji wydatkowanych niezgodnie z umowami zawartymi z Gminą Gryfino – w łącznej kwocie 5.628,85 zł wraz z należnymi odsetkami.*
2. *Dostosowanie Polityki rachunkowości do wymogów wynikających z przepisów prawa w związku z realizacją zadań zleconych, finansowanych ze środków publicznych.*
3. *Prowadzenie wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej środków otrzymanych z dotacji celowych i wydatków poniesionych na realizację zleconego zadania zgodnie z wymogami określonymi w umowie dotacji.*
4. *Rozliczanie dotacji na podstawie dowodów księgowych odnoszących się do zakresu rzeczowego stanowiącego przedmiot umowy.*

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Zarząd Fundacji w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

⁸ Dz.U. z 1991 r. Nr 46, poz. 203 ze zm.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Zarządowi Fundacji prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.